

निक्षेपका प्रकार र परिचालन

- कुनै पनि बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा जम्मा भएको मुद्रा वा पैसालाई निक्षेप वा वचत भनिन्छ ।
- कुनै व्याक्ति तथा संस्थाले व्याज तथा विना व्याजमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा जम्मा भएको मुद्रा वा पैसालाई निक्षेप वा वचत भनिन्छ ।
- बैंक तथा वित्तीय संस्था ऐन २०७३ अनुसार व्याज तथा विना व्याज दिने गरी बैंक तथा वित्तीय संस्थाको चल्ती, वचत र मुद्धती खातामा ग्राहक मार्फत जम्मा गरीएको मुद्रालाई निक्षेप वा वचत भनिन्छ ।
- वचत भएको एकाईबाट निक्षेप सकल्न गरी Deficit तिर लगानी वा आर्थिक गतिविधि गर्ने गर्ने कार्य निरन्तर भईरहन्छ ।
- अर्थतन्त्रमा छरिएको रहेको पूँजीलाई विभिन्न खाताको माध्यमाबाट संकलन गरी वचतको रूपमा स्वीकार गरी लगानी मार्फत

रोजगारी, उत्पादन तथा तीव्र आर्थिक वृद्धि
दर हाँसिल गर्न सहयोग गर्दछ ।

निक्षेपका विशेषताहरु

- व्याज तथा विना व्याजमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरुमा जम्मा भएको मुद्रा वा पैसालाई निक्षेप वा वचत भनिन्छ ।
- जुनसुकै समयमा फिर्ता गर्नु पर्दछ ।
- निक्षेप अल्पकालीन तथा दीर्घकालीन हुन्छ ।
- यसले छरिएर रहेको पूँजी संकलन गर्दछ ।
- निक्षेपलाई लगानीमा परिवर्तन गरी आर्थिक गतिविधि मार्फत रोजगारीमा सृजना गरी उत्पादनमा वृद्धि गर्दछ ।

निक्षेपका प्रकारहरु

१. वचत खाता वा निक्षेप

- बैंक तथा वित्तीय संस्थाको वचत खातामा जम्मा भएको रकमलाई वचत निक्षेप भनिन्छ ।

- वचत खातामा रहेको निक्षेपमा समान्य व्याज प्राप्त हुन्छ ।
- सानो रकम जुनसुकै समयमा भिक्न पाईन्छ ।
- ठूलो रकम भिक्न बैंकलाई पूर्वजानकारी गर्नु पर्दछ ।
- जुनसुकै बेला रकम भिक्न पाउने भएकाले यो खाता बढी आकर्षक हुने गर्दछ ।
- यसले लगानीलाई प्रित गर्दछ ।
- व्याज समय अनुसार परिवर्तन हुन्छ ।
- वचत निक्षेपले वित्तीय संस्थामा तरलता अवस्थालाई व्यवस्थापन गर्दछ ।

Types of Deposit and Its Mobilization

- The collected money with and without interest by financial institution is called deposit.

- The commercial banks play significant role in the economic activities in an economy.
- Banks and financial institutions collect the deposit from the various sectors of the nation such as individual as well as organization.
- Such deposit should be mobilized in productive sectors of an economy.
- Mobilization of deposit promotes the economic activities.
- It helps to collect deposit from the surplus units and allocation it to deficit units.
- Mobilization of deposit in economy helps to increase the level of economic activities such as employment, output and rapid economic growth.

Types of Account

Saving Account

- This account is generally used by general people
- People deposit the money at minimum interest rate
- This account helps to make banking habit of the people and preferred by small saver and household sectors
- This account required minimum amount of deposit or not minimum amount of deposits
- Depositors can withdraw small amount at any time
- Large amount can withdraw by pre-informed to financial institutions
- It helps to manage liquidity in banks

- This types of deposit helps daily activities of financial institutions.

Current Account

- This account is mostly used by large business man
- No interest rate is given to this deposit.
- Business men can withdraw any amount at any time
- Minimum amount deposit is required for this account
- Banks are always alert to maintain demand deposit .

